

APHRODİTE (VENÜS): Aşk ve Güzellik Tanrıçası

Türkçe'ye de yerleşmiş haliyle Afrodit ya da Venüs ismini bilmeyen yoktur. Afrodit'in öyküleri mitolojik hikayeler içinde en heyecan verici olanlardan bir tanesidir. En büyük mitolojik felaket Truva savaşındaki payı da elbette çok büyüktür.

Afrodit'in meydana gelişine ilişkin iki hikaye vardır. Bunlardan ilki Zeus ile Dionie'nin kızı olduğudur. Bu hikayenin sahibi Truva savaşını günümüze taşıyan Homeros'tur. Ancak herkesin bildiği istiridye kabuğundan çıkan Afrodit hikayesi tanrılara daha yararlı bir hikayedir ve Afrodit'i Zeus'un doğuşu zamanına taşır. Hatta Afrodit'in doğuşuna Zeus'un dedesinin başına gelen "felaket" yol açar.

Uranos, kendi çocuklarını doğar doğmaz çirkin olduklarını bahane edip, aslında iktidarının elinden gitmesi korkusuyla anneleri Çaiia'nın (yeryüzü) içine hapsetmektedir. Dayanılmaz sancılar çeken Çaiia oğlu Kronos'u babasını öldürmesi için kışkırtır ve gizlice onun için bir tırpan yapar. Uranos, şehvetle kör olduğu bir günde Çaiia'ya sarılmışken Kronos tırpanla onun cinsel organını keser ve fırlatır. Kanlı olarak Akdeniz'e Kıbrıs açıklarına düşen bu organdan önce köpükler oluşur ve bu köpüklerin arasında, istiridye kabuğunun içinde Afrodit belirir. Afrodit, Kıbrıs'ta yeryüzüne ayak basar. Kronos'un, babası Uranos'u tanrı krallıktan indirmesi gibi oğlu Zeus'un da babası Kronos'u devirdiğini hatırlarsınız. Bu hikayeye göre Afrodit, bir şekilde Zeus'un dedesinden meydana gelmiştir.

Afrodit hiç şüphe yoktur ki, hem tanrılar hem de ölümlüler için kainatın en güzeldir. Aşkın ve bitkilerin tanrıçasıdır. Güzelliğiyle hem tanrıların hem de ölümlülerin başını döndürmektedir. Ancak, bugün de olduğu gibi bu olağanüstü güzelliği mutluluk kadar "bela" da getirmektedir. Bu belaların ve felaketlerin en ünlüsü Truva savaşıdır. Truva savaşı yakışıklı Paris'in Sparta kralının kardeşinin karısı Helena'yı baştan çıkarıp kaçırmaya çalışmıştır. Ancak bu süreci başlatan -tanrı bile olsalar- kadınlar arası kıskançlık ve bilinen ilk güzellik yarışmasıdır.

En Güzele!

Olympos'ta yapılan bir düğüne biri hariç bütün tanrılar davet edilmiştir. Elbette düğüne davet edilmeyen tek tanrı Eris'tir. Kavga ve nifak tanrısı! Düğüne davet edilmemesi ilk bakışta akılcıdır. Ancak, Eris kavga ve nifak tanrısıdır. Davet edilmemesini hazmedemeyen Eris,

tanrılar son derece neşeli bir yemeğin ortasındaiken olağanüstü güzel ve üzerinde "En Güzele" yazılı bir elmayı yemek masasına gönderir. Elmaya ilk uzanan Hera olur ve ardından Afrodit, Hera ve Athena arasında büyük bir kavga çıkar. Zeus benzerlerini daha önce önleyebildiği bu kavgayı yatıştırılmaz ve son derece politik bir karar verir. Truva kralının yakışıklı oğlu Paris'in hakem olacağı ve üç tanrının katılacağı bir güzellik yarışması.

O sırada koyun otlatmakta olan Paris bulunur ve üç tanrıçadan en güzelini seçme görevi verilir. Paris başına aldığı belanın farkındadır ama yapabileceği bir şey de yoktur. Tanrıçalar işlerini garantiye almak istemektedirler. Hera Paris'e Asya krallığını, Athena bilgeliği vaat eder. Afrodit ise adına yakışır biçimde yeryüzünün en güzel ölüm-lüsünün aşkını vereceğini söyler.

Çenç Paris'in tercihi Afrodit ve yeryüzünün en güzel kadınından yana olur. Yeryüzünün en güzel ölümlü kadını ise, Helena'dır. Ancak küçük bir sorun vardır: Helena, Sparta Kralı Agamemnon'un kardeşi Menelaos'un karısıdır. Paris bu sorunu fazla önemsemeyen ve Afrodit'in "hediye ettiği" aşk ile kendisini bekleyen Helena'yı Truva'ya kaçıtır. Yarışmayı kaybettiği için öfkesinden çılgına dönmüş olan Hera'nın desteğini arkasına alan Akha'lar da Truva'ya saldırır.

Zeus, Afrodit'i çirkin ve topal demirci tanrı Hephaistos ile evlendirmiştir. Bu evliliğe gönüllü olmayan ancak sesini de çıkarmayan Afrodit, demirci yani zanaatkar kocasını, savaş tanrısı Ares ile aldatmıştır. Afrodit, yakanırken kendisini gizlice izleyen ölümlü, ancak oldukça cüretkar Erymantos'u ışığıyla kör eder. Ancak Erymantos aydınlığının güneşin tanrısı Apollon'un oğludur. Babasından intikam alması için yalvarır. Apollon da Afrodit'in himayesindeki (bazı kaynaklarda sevgilisi ve/veya oğlu) yakışıklılığıyla yeryüzünde bütün çiçeklerin açmasına, havanın ısınmasına, meyvelerin olgunlaşmasına (kısaca bahar ve yaz aylarının gelmesine) yol açan Adonis'i öldürür. Adonis Suriye'de avlanırken Apollon bir yaban domuzu kılığında girer ve sivri dişlerini Adonis'in karnına saplar. Adonis'in çığlıklarını duyan Afrodit sandaletlerini bile giymeden gider, ancak geç kalmıştır. Adonis'in yanına çökerken çıplak ayağına bir gül dikenini batır ve kanı güne kadar sadece beyaz açan güllerin bazılarının kırmızı açmasına neden olur. □